

ת"פ 31497/04/11 - מדינת ישראל נגד דוד חזן, דור עמור - עניינו הסתיים

בית משפט השלום בבית שמש
ת"פ 31497-04-11 מדינת ישראל נ' חזן ואח'

בפני כב' השופט ירון מינטקביץ
בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד יצחק חנוך

המאשימה

נגד

1. דוד חזן ע"י עו"ד מיכאל בן לולו
2. דור עמור - עניינו הסתיים ע"י עו"ד
מיכאל עירוני

הנאשמים

גזר דין - נאשם מס' 1

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של החזקת סכין והפרעה לשוטר. על פי עובדות הכרעת הדין, ביום 15.1.11, בסמוך לשעה 2:55, נסע הנאשם במכוניתו והחזיק בה סכין. כאשר עוכב לבדיקה על ידי שוטרים השליך הסכין ארצה ובעט בו אל מתחת למכונית, על מנת למנוע מהשוטרים למצוא הסכין.

להשלמת התמונה אציין, כי היה בתיק נאשם נוסף, אשר זוכה בהסכמת המאשימה במהלך שמיעת ההוכחות, שכן הוברר כי לא החזיק סכין אלא אולר.

טענות הצדדים

ב"כ המאשימה שם דגש על חומרת העבירה ועל העדר קבלת אחריות מצדו של הנאשם. כן הפנה לכך שלנאשם הרשעה קודמת, בגינה נדון לשל"צ אותו לא ביצע ולחוסר נכונות של הנאשם לרצות עונש מאסר בעבודות שירות. לאור אלה ביקש להשית על הנאשם עונש של מאסר לריצוי ממש.

ב"כ הנאשם שם דגש על כך שהרשעתו הקודמת של הנאשם היא בשל מעשה פעוט ועל כך שהנאשם לא חלק על כך שהחזיק סכין, אלא רק טען ביחס למטרת החזקה. במהלך טעונו הציג מספר גזרי דין, בהם הוטלו על נאשמים בעבירות דומות עונשי מאסר מותנים. לאור אלה, ביקש להשית על הנאשם עונש שיקומי ומאסר מותנה.

הנאשם הודיע שאינו רוצה לומר דבר.

מתחם העונש ההולם

הנאשם הסתובב במכוניתו בסמוך לשעה 3:00 לפנות בוקר יחד עם חבר, כשהוא מזוין בסכין. כאשר עוכב לבדיקה על

ידי שוטרים זרק הסכין ובעט בו, על מנת שלא ימצא על ידי השוטרים.

לא בכדי קבע המחוקק בצדה של עבירת החזקת סכין עונש מקסימלי של חמש שנות מאסר. חמרתה של עבירה זו היא, שהיא עבירה "פותרת שער" למגוון עבירות אלימות קשות. למרבה הצער, פעמים רבות קטטה אשר יכלה להגמר ללא נזק ממשי למעורבים בה, הסתיימה באורח טרגי, בשל כך שאחד המעורבים היה מזוין בסכין ובחר להשתמש בו. הערך המוגן אשר נפגע בשל עבירת החזקת סכין, הוא הערך החשוב מכל, שלמות הגוף וקדושת חיים. קו ישר ועקוב מדם מחבר בין עבירה זו ובין החמורות שבעבירות שבחוק העונשין. לפיכך, מדיניות ענשית הולמת אמורה לבטא את הפוטנציאל הקטלני הטמון בעבירה זו והצורך החיוני למנעה. ככל שיקפידו בתי המשפט לגזור בגין עבירה זו עונשים אשר ירתיעו אנשים מלצאת את פתח ביתם עם סכין, כך ימעטו קרבנות נוספים.

פסיקה עקבית קובעת, כי ככלל יש להטיל בגין עבירת החזקת סכין, גם כעבירה יחידה, עונש של מאסר ממש, למעט במקרים חריגים. ככלל, הסתפקות במאסר בעבודות שירות אין בה כדי לבטא את חמרת העבירה או להעביר מסר מרתיע ברור, לנאשם ולחברה כולה.

ר' למשל האמור בע"פ 242/07, אובלימוב נ' מדינת ישראל, שם נפסק:

"ואכן אין צורך להכביר מלים על כך שסכין קוראת לשולף ולדוקר כשם שפירצה קוראת לגנב; "תת תרבות הסכין" על גילוייה השונים - מהחזקת סכין ועד לשימוש אלים בה - היא אורח תדיר, לא רצוי, בבתי המשפט, לרבות בבית משפט זה; היא כבר גבתה לא מעט חיי אדם, ועל כן אין מנוס מענישה מרתיעה לגביה, בכל גילוייה."

באותו מקרה אושר גזר דין של תשעה חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של החזקת סכין ללא עבירה נלווית.

ר' גם דברי בית המשפט המחוזי בחיפה בע"פ 5953-03-09, אבו לשין נ' מדינת ישראל

לא מצאנו עילה להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא. הלכה היא כי בעבירות של נשיאת סכין יש מקום לגזור עונש של מאסר. אמנם קיימים מקרים חריגים בהם לא נגזר עונש כאמור, ואולם בדרך כלל, וגם כאשר מדובר בנאשמים ללא עבר פלילי, גוזרים בתי המשפט עונש של מאסר בפועל על אלו הנושאים על גופם סכין ללא צידוק סביר.

ר' כמו כן רע"פ 2932/08, מרגאן נ' מדינת ישראל ורע"פ 9400/08, מועתז נ' מדינת ישראל, שם אושרו גזרי דין של מאסר בפועל לשני נאשמים, צעירים ללא הרשעות קודמות, אשר הורשעו בעבירה של החזקת סכין בלבד וכן ע"פ 39461-10-13, גרשקוביץ נ' מדינת ישראל, ע"פ (חיפה) 31988-06-10, גטהון נ' מדינת ישראל והפסיקה המצוטטת בו.

לחומרה שבהחזקת הסכין מתווספת החומרה שבהכשלת השוטר עת עוכב הנאשם לבדיקה (זריקת הסכין אל מתחת למכונית). עבירה זו מבטאת זלזול בשלטון החוק. בנסיבות המקרה שלפני, שתי העבירות מהוות רצף התנהגותי אחד, ועל כן אקבע בגינן מתחם עונש אחד, שעיקרו מאסר בפועל.

נתתי דעתי לפסיקה אותה הציג ב"כ הנאשם, בה הוטלו עונשים מותנים בגין עבירה של החזקת סכין. אכן, ניתן למצוא גזרי דין מקלים רבים, ביחס לכל תחום ועבירה, כשם שניתן למצוא גזרי דין מחמירים. מכל מקום, מתחם העונש ההולם

עבירה מסוימת אינו נקבע על פי רמת הענישה המקלה, ואף לא על פי רמת הענישה הממוצעת. מתחם העונש ההולם הוא קביעה ערכית של בית המשפט, המבטאת את חומרת העבירה ושיקולי הענישה הרלוונטיים, ובהם גם רמת הענישה הנהוגת. ר' בהקשר זה ע"פ 1323/13 - רך חסן ואח' נ' מדינת ישראל (פסקה 9 לפסק דינה של כב' הש' ע. ארבל):

"עוד אבקש לחדד בהקשר זה כי אין לטעות ולזהות בין מתחם העונש ההולם לבין טווח הענישה הנהוג. מדובר ב"יצורים" שונים. מתחם העונש ההולם מגלם, כאמור, הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, כאשר מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה הנדונה הוא רק אחד מהם. טווח הענישה הנהוג בפסיקה, לעומת זאת, הוא נתון אמפירי-עובדתי, המורכב מהעונשים המקובלים בגין עבירה מסוימת בדין הנהוג."

לאור כל האמור למעלה, מתחם העונש ההולם את מכלול העבירות בהן הורשע הנאשם נע בין חודשיים מאסר בפועל, לרצוי ממש, ועד שנה מאסר בפועל.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1990. בעת ביצוע העבירה היה כבן 20. לחובתו הרשעה קודמת בעבירה של היזק לרכוש (בתחילה הושת עליו של"צ ללא הרשעה, אך הנאשם לא ביצע השל"צ ועל כן הורשע בדינו). הנאשם התגייס לצבא ושירת שנה וחצי, אך לא השלים שירותו וכיום עובד בעסק המשפחתי.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם אינו מקבל אחריות למעשיו ודבק בגרסתו כאילו הסכין הוחזק על ידו למטרה כשרה, לצרפו לאוסף סכינים שברשותו (גרסה אותה דחיתי בהכרעת הדין כלא אמינה). הנאשם שלל בפני השירות כל בעיות בהתנהלותו או צורך בהליך טיפולי כלשהו. להערכת השירות, קיים סיכון גבוה לביצוע עבירות נוספות על ידי הנאשם והשירות נמנע מהמלצה בעניינו.

עוד עולה מתסקיר שירות המבחן, כי הנאשם אינו מתאים לבצע של"צ ואינו מוכן לרצות מאסר בעבודות שירות.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי גילו הצעיר והעובדה שאין לחובתו הרשעות קודמות משמעותיות.

לחובתו זקפתי העדר קבלת אחריות למעשיו וכן את האמור בתסקיר שירות המבחן.

הערכת שירות המבחן, כי קיים סיכון גבוה למעורבות נוספת של הנאשם בביצוע עבירות נראית לי מבוססת, על סמך התרשמותי הישירה מהנאשם והתנהלותו בדיונים לפני. לאור זאת, יש משקל מוגבר לשיקול ההרתעה האישית.

אני ער לכך שמאז ביצוע העבירות חלפו למעלה משלוש שנים. עם זאת, חלוף הזמן רובץ במידה רבה לפתחו של הנאשם, אשר גרם למספר דחיות, ועל כן אתן לחלוף הזמן משקל מוגבל.

לאור עמדתה של המאשימה בישיבת יום 24.3.14, הזמנתי חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות. עונש זה אמנם חורג לקולה מן המתחם אותו קבעתי, אך הייתי נכון **לשקול** אפשרות זו, לאור גילו של הנאשם בעת ביצוע העבירה וחלוף הזמן - לו היתה מתקבל תסקיר חיובי של שירות המבחן. אך כאמור המלצת שירות המבחן שלילית, הנאשם לא התייצב לפני הממונה על עבודות השירות למרות שזמן כדין ואף הצהיר בפני שירות המבחן, כי אינו מוכן לרצות עבודות

שירות. לאור זאת, לא ראיתי מנוס מלגזור על הנאשם עונש הנמצא במתחם העונש ההולם - קרי מאסר בפועל לריצוי ממש. לאור גילו של הנאשם וחלוף הזמן, אסתפק בעונש הנמצא ברף הנמוך של המתחם, מעט מעל הרף התחתון.

לפיכך גוזר על הנאשם את הענשים הבאים:

- א. שלושה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 7.9.14. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים בירושלים.
- ב. חודשיים מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור על אחת מן העבירות בהן הורשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותבתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ז תמוז תשע"ד, 14 יולי 2014, בהעדר הצדדים.